Alfabets i escriptures del món

Autor:
Data de publicació: 28-08-2017

Alfabets i sistemes d'escriptura emprats avui al món

Sistemes d'escriptura més importants

Aquesta llista d'alfabets i escriptures del món és una llista de sistemes d'escriptura i el seus alfabets i sil·labaris, classificats d'acord amb algunes de les característiques més distintives. Estan classificats pel nom habitual de la llengua que empra un determinat alfabet o sil·labari en la seva escriptura. Es proporcionen també d'una forma resumida i classificat per tipus d'escriptura, dades informatives cabdals dels diferents alfabets i sil·labaris més importants del món amb les lletres suplementàries per idioma en el cas de l'alfabet llatí.

Contingut

1 Alfabets

1.1 Alfabet llatí

1.1.1 Lletres accentuades o suplementàries per idioma
1.1.2 Lletres accentuades per tipus d'accent

1.2 Alfabets i sil·labaris indis

1.2.1 Bengalí
1.2.2 Devanagari
1.2.3 Gujarati

1.2.4 Gurmukhi
1.2.5 Kannada
1.2.6 Malayalam
1.2.7 Oriya
1.2.8 Tàmil
1.2.9 Telugu

1.3 Alfabet tibetà
1.4 Alfabet àrab
1.5 Alfabet(s) ciríl·lic(s)
1.6 Alfabet coreà (Hangul)
1.7 Alfabet georgià (Mxedruli)
1.8 Alfabet grec
1.9 Alfabet hebreu
1.10 Alfabet lao
1.11 Alfabets rúnics (Futhark)

2 Sil·labaris

2.1 Sil·labari amhàric
2.2 Sil·labari cherokee o cheroqui
2.3 Silabari dulkw'ahke
2.4 Silabari inuktitut o esquimal
2.5 Silabaris japonesos

2.5.1 Hiragana
2.5.2 Katakana

3 Símbols no alfabètics d'ús global a tots els alfabets d'avui dia
4 Vegeu també
5 Referències
6 Enllaços externs

Alfabets
Alfabet llatí

Alfabet llatí bàsic: a A - b B - c C - d D - i E - f F - g G - h H - i I - j J - k K - l L - m M - n N - o O - p P - q Q - r R - s S - t T - u U - v V - w W - x X - y Y - z Z
Xifres: 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
Diacrítics - '}^? ? ? ? ?{? ?
Signes de puntuació -.,:; ¿? ¡! «» "'()

Lletres accentuades o suplementàries per idioma

Alemany - ä ö ü ß Ä Ö Ü
Albanès - ç ë Ç Ë
Asturlleonès à é í ó ú ü ñ l l h a É Í Ó Ú Ü Ñ l l h ¡¿
Aimara - ä ï ü ñ Ä Ï Ü Ñ
Bambara - ? ? ? ? ? ? n ?
Bretó - à è ù â ê u ü ñ À È Ù Â Ê Ô Û Ü Ñ
Caixubi - E n o ò ù o e ã a l z e n o Ò Ù Ô Ë Ã a l Z
Castellà - à é í ó ú ï * ü ñ À È Í Ó Ú Ï * Ü Ñ ¡¿º ª: La ï s'usa en poesia per trencar diftongs.
Català - à è ò ï ü é í ó ú ç • À È Ò Ï Ü È Í Ó Ú Ç

Chichewa (Chichewa) - w w
Coreà (romanització McCune-Reischauer) - u
Cors - à è ì ò ù À È Ì Ò Ù
Danès - à è o æ ø å À È O Æ Ø Å
Eslovac [1] - à é í ó ú l a o L r C D L n s t Z a É Í Ó Ú l a o L r C D L n s t Ž
Eslovè - C š Ž
Estonià - ä ö ü o C š Z a Ö Ü o C Š Ž
Esperanto - C G H ? ? u c G H ? ? ?
Feroès - à í o U i ð æ ø À Í Ó Ú i D Æ Ø
Finès - ä ö Ä Ö
Francès - è à è ù â ê l o û ë ï i C œ É À È Ù Â i l u Ë Ï i C Œ
Frisó - é ú â ê u ä ë ï ö ü É Ú Â Ê Ô Û Ä Ë Ï Ö Ü
Gaèlic escocès - à è ì ò ù À È Ì Ò Ù
Gaèlic irlandès - à é í ó ú Á É Í Ó Ú
Gallec - à é í ó ú ï ü ñ À È Í Ó Ú Ñ º ª ¡¿(aquests dos últims són opcionals)
Guaraní - a E gi ñ u i a E GI Ñ Õ U i (la g-accent no està bé del tot)
Hongarès - à é í ó ú ö ü u À È Í Ó Ú Ö Ü u
Igbo - i l o U n i R u
Islandès - à é í ó ú i D þ æ ö À È Í Ó Ú i D Þ Æ Ö
Italià - à è ì ò ù À È Ì Ò Ù (o bé A'E'I'O'U ')
Japonès (romanització JSL) à é í ó ú à è ì ò ù â ê l o û

(Romanització Kunrei i variacions de la Hepburn) - ? u (o bé â u)

Letó - ? i l u c š Ž g k l n a R o Ž

Dialecte Latgale (?) - A més, ö Ö

Lituà - A i l o E U C 's Z a i l o E U ?ŠŽ
Lleonès - l. i h.
Maltès - C G H Z c G H Z
Mapudungun (alfabet unificat): L n ñ t u ? n n t u
Mixteca - a e i i o u á é í í ó ú A E I I O U Á É Í Í Ó Ú ñ Ñ
Nàhuatl - é a E I o É a E I o
Neerlandès - à è o ë ? À È Ó Ë ?
Noruec - æ ø å Æ Ø Å
Polonès - a C E l n o s ? Z a C E l n o s ? Z
Portuguès - à é í ó ú â E o A o à ü ç À È Í Ó Ú Â Ê Ô A o À Ü Ç
Quítxua - ñ Ñ

Dialectes Waywash - ä ï ü Ä Ï Ü

Romanx [2] - à è ì ò À È Ì Ò (?)

Dialecte sursilvà - é É
Dialecte sutsilvà - â Â
Dialecte puter - ö ü Ö Ü
Dialecte Valladar - ö ü Ö Ü

Romanès - A a î s t Â a R s t
Serbocroat - C 's Ž ? DJ C' s Ž ? DJ; dígraf s: ??? ??? ??? [El serbocroat també es pot escriure amb l'alfabet ciríl lic]
Suec - ä å ö Ä Å Ö
Turc - ö ü ? ç ? S o Ü i C ? s
Txec [3] - à é í ó ú i U E C d n r s t Ž ÁÉÍÓÚÝ o e ????Š?Ž
Venecià - à è ì ò ù è À È Ì Ò Ù É [encara que no té escriptura oficial]
Vietnamita - aaaaaa aaaaaa aaaaaa eéè??? ê????? iíì??? oooooo oooooo oooooo uúù??? ?????? yý???? DJ aaaaaa

aaaaaa aaaaaa EÉÈ??? Ê????? IÎÌ??? oooooo oooooo oooooo UÚÙ??? ?????? YÝ???? Đ
Xeiene - à è o â ê o S À È O a E o S
Xinès (romanització Pinyin) - A A A ? è è E i í I i ? o O o ? ú u u ? ü ? ? ? ? a a a a É e e e IIII oooo uuuu Ü????

Lletres accentuades per tipus d'accent

Accent A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X I Z

Accent agut
À à

C c

É é

? ?

i t

K K
l l
M M
n n
O o
P P

R R
s s

Ú ú

Ý i
? z

Accent greu
À à

È è

i ì

? ?
Ò ò

Ù ù

w w

i i

Accent circumflex
Â â

C c

e ê

g g
? h
i î
j j

Ô O

s s

u u

w w

i i
Z Z

Dièresi o umlaut
Ä ä

Ë ë

h h
i ï

Ö ö

T
Ü ü

w w
X X

i ÿ

Titlla
Ã ã

E i

i i

Ñ ñ
Õ O

u u

i i

Màcron
? ?

? ?

g g

i i

? ?

? ?

? ?

Breu
A A

E i

g g

i i

O O

u u

Anticircumflex o há?ek
? ?

c c
d d
i i

? ?
? ?
? ?
?
? ?
l l

n n

R R
s š
T T
? ?

Ž z

Accent agut doble

O O

u u

Anell
Å å

u u

i

Punt superior
? ?
b b
c c
d d
E i
F f
g g
h h
i i
?

l l
M M
n n
? ?
P P

R R
f s
T T

w w
X X
i i
Z Z

Punt inferior
A A
b b

d d
E i

h h
i i

K K
l l
M M
n n
O O

R R
s s
T T
u u
v v
w w

i i
Z Z

Ogonek
A A

E i

i i

u u

Trencat

Ç ç
d d

g g
h h

K K
l l

n n

R R
s s
T t

Barra

? ?
¢
DJ DJ

? ?
h h
? ?

I I
?

Ø ø

T T

Z Z

Banya

O O

u u

Ganxo
A A

E i

i i

O O

u u

i i

Composició de dos o més
A A
A A
? ?
A A
A A
A A
A a
A A
A A

c c

i i
E i
E i
E i
E i

O O
? ?
? ?
O O
O O
O O
O O
O O
O O
O O

? ?
? ?

u u
? ?
u u

Altres lletres: ß,þ Þ, æ Æ, n n, Œ œ, ?
Composició de diacrític i lligadura: ? ? ? ?

Alfabets i sil·labaris indis
Moltes pàgines a la Viquipèdia utilitzen scripts índics per il·lustrar la representació nativa de noms, llocs, cites i literatura. Unicode és la codificació utilitzada a la Viquipèdia i conté suport per a un cert nombre d'escriptures índiques. Tot i així, abans de poder veure o editar els scripts índexs, s'ha d'activar en el seu sistema operatiu el suport per a la renderització de text complex. Alguns sistemes operatius no suporten el text complex, de manera que no hauríeu d'utilitzar aquests sistemes per editar scripts índexs.

Aquesta pàgina llista els mètodes per activar la renderització de text complex basada en l'entorn operatiu o navegador web que estigui usant. Alguns dels mètodes destacats es poden utilitzar per scripts complexos no indica, com l'àrab.

Bengalí

Article principal: Bengalí

Nombres : 0 1 ? 3 4 5 6 7 8 9

Devanagari

Article principal: devanagari

Vocals (vocal / després consonant): ?/? ?/?? ?/?? ?/?? ?/?? ?/?? ?/?? ?/? ?/? ?/? ? ?/?? ?/?? ?/?? ?/?? ?/?? ?/?? ?/?? ?/??
Modificants de les vocals: ?? ?? ?? ?? ?? ?
Consonants : ? ? ?

? ? ?

Z/SH : ?
Nombres : 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Telugu

Article principal: Telugu

Nombres : 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 [Tagus]

Alfabet tibetà

? ka[ka]
? Kha[k ? à]
? ga[?à/k ? à]
? nga[NA]

? ca[t?á]
? marxa[t? ? à]
? ja[d?à/t? ? à]
? nya[?à]

? ta[tà]
? tha[t ? à]
? dóna[Dà/t ? à]
? na[nà]

? pa[pá]
? Pha[p ? à]
? s'aprova[BA/p ? à]
? ma[mà]

? TSA[TSA]
? tsha[ts ? à]
? dza[dzà/ts ? à]
? wa[wa]

? Zha[?à/?à]
? za[za/sà]
? 'a[?à/?à]
? ja[ja]

? ra[ra]
? la[là]
? xa[?á]
? sa[ds]

? ha[hà]
? a[?á]

?? i
?? o
?? i
?? o

Alfabet àrab

? ? ?

(Més informació sobre la història de l'alfabet georgià a Idioma georgià # Alfabet).

Alfabet grec

? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? (?) ? ? ? ? ? ?
? ?
??????? ?? ?? ??????? ?

Lletres arcaiques:

Digamma (?, ?)
Sant (? ?)
Qoppa (?, ?)
sampi (?, ?)

Alfabet hebreu
Les lletres es llegeixen de dreta a esquerra.
? ?

Alfabet lao
? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

Gebo

Wunjo

Haglaz

Naudiz

Isaza

ra

Transliteració
f

o

þ

a

r

k

g

w

h

n

i

j

Valor
/f/

/u (?)/

/?/,/d/

/a (?)/

/r/

/k/

/g/

/w/

/h/
/n/

/i (?)/

/j/

Unicode
/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

Lletra

Nom

Eihaz

Perth

Algiz

Sowilo

Tiwaz Berkane		
Ehwaz Mannaz		
Laguz		
Ingwaz		
Othalan		
Dagaz		

Transliteració	Valor
ï (o æ)	/æ ?/(?)< br/>
p	/p/
z	/z/
s	/s/
t	/t/
b	/b/
i	/e (?)/
m	/m/
l	/l/
?	
o	
d	

/?/

/o (?)/

/d/

Unicode
/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

/?/

Puntuació i altres

? ? ? ? ? ?

Runa - Valor (Nom (s))

? - F (fehu, feoh, fe)
? - V
? - U (uruz, ur)

? - I (ir)
? - I
? - W

? - TH (THurisaz, Thurso Thorn)
? -? E (eth)

? - A (ansuz, a)

? - O (us, o)
? - A (ac, a)
? -? (AESC)

? - O (oss de branca llarga)
? - O (oss de branca curta)
? - O

? -? (Oe)
? -? (On)
? - R (gastat, rad, Reid)

? - K (Kauna)
? - C (centre)
? - K (Kaun)

? - G
? -? NG (eng)
? - G (gebo, gyfu)

? - G (gar)
? - W (wunjo, Wynn)
? - H (haglaz)

? - H (haegl)
? - H (hagall de branca llarga)
? - H (hagall de branca curta)

? - N (naudiz, nyd, Naud)
? - N (Naud de branca curta)
? - N (n puntejada)

? - I (Isaza, is, iss)
? - E (e)
? - J (jeran)

? - G (ger)
? - AE (ar de branca llarga, ae)
? - A (ar de branca curta)

? -? (Iwaz, EOH)
? - P (Perth, peorth)
? -? (Algiz, eolhx)

? - S (sowilo)
? - S (Sigel, sol de branca llarga)

? - S (Sigel, sol de branca curta

alphabet Més informació (anglès)

Sil·labaris
Sil·labari amhàric
L'abugida o sil·labari etíop té un total de 231 signes que representen síl·labes, resultat de combinar els 7 fonemes vocàlics amb els 33 fonemes consonàntics de la llengua amhàrica.

Grafies (No estan en l'ordre tradicional)[6]

ä u i a e ? o

p
?
?
?
?
?
?
?

t
?
?
?
?
?
?
?

ch
?
?
?
?
?
?
?

k
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?
?
?

b
?
?
?
?
?
?
?
?

d
?
?
?
?
?
?
?

jh
?
?
?
?
?
?
?

g
?
?
?
?
?
?
?

p’
?
?
?
?
?
?
?

t’

?
?
?
?
?
?
?

ch’
?
?
?
?
?
?
?

k’
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?
?
?
?

ä u i a e ? o

ts’
?
?
?
?
?
?
?

f
?
?
?
?
?
?
?

s
?
?
?
?
?
?
?
?

sh
?
?
?
?
?
?
?

h
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?
?
?

z
?
?
?
?
?
?
?

zh
?
?
?
?
?
?
?

m

?
?
?
?
?
?
?

n
?
?
?
?
?
?
?

ñ
?
?
?
?
?
?
?

w
?
?
?
?
?
?
?

l
?
?
?
?
?
?
?

j
?
?
?
?
?
?
?

r

?
?
?
?
?
?
?

ä u i a e ? o

Sil·labari cherokee o cheroqui
Nota: La letra v representa a una vocal similar a la u pero nasalizada.

Ø
g
h
l
m
n
qu
s
d
tl
ts
w
y

a
? (a)
? (ga)
? (ka)
? (ha)
? (la)
? (ma)
? (na)
? (hna)
? (nah)
? (qua)
? (sa)
? (s)
? (da)
? (ta)
? (dla)
? (tla)
? (tsa)
? (wa)
? (ya)

e
? (e)

? (ge)
? (he)
? (le)
? (me)
? (ne)
? (que)
? (se)
? (de)
? (te)
? (tle)
? (tse)
? (we)
? (ye)

i
? (i)
? (gi)
? (hi)
? (li)
? (mi)
? (ni)
? (qui)
? (si)
? (di)
? (ti)
? (tli)
? (tsi)
? (wi)
? (yi)

o
? (o)
? (go)
? (ho)
? (lo)
? (mo)
? (no)
? (quo)
? (so)
? (do)
? (tlo)
? (tso)
? (wo)
? (yo)

u
? (u)
? (gu)
? (hu)
? (lu)
? (mu)
? (nu)
? (quu)
? (su)
? (du)
? (tlu)
? (tsu)

? (wu)
? (yu)

v
? (v)
? (gv)
? (hv)
? (lv)

? (nv)
? (quv)
? (sv)
? (dv)
? (tlv)
? (tsv)
? (wv)
? (yv)

Silabari dulkw'ahke

Inicial
Ø
h
b
kh
gh
w
wh
d
t
t’
g
k
k’
n
ng
m
y
j
ch’
l
dl
lh
tl
tl’
z
?
dz
s
?
sh
ch
ts
ts’

,

Nucli
a
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?

?
?
?
?

u
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?

?
?
?
?

e
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?

?
?
?

?

i
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?

?
?
?
?

o
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?

?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?

?
?
?
?

oo
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?

?
?
?
?

Final

?
?
?
?

?

?
?
?
?
?
?

?

?

?
?

?
?
?

?

Silabari inuktitut o esquimal

Silabari inuktitut (titirausiq nutaaq) en Unicode

ØC pA tT kU gP mE nC sU l jM vA rC qH ngU

i ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

ii ?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

u ?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

uu ?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?

a ?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

aa ?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

Consonant
sola ? ? ?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

Silabaris japonesos
Cambis fonètics:

si (shi), ti (chi), tu (tsu), hu (fu)

zi (ji), di (ji), du (zu)

Hiragana

Ø
k
s
t
n
h
m
y
r
w

g
z
d
b
p

a
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?

i
?
?
?
?
?
?
?

?
(?)

?
?
?
?
?

u
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?

e
?
?
?
?
?
?
?

?
(?)

?
?
?
?
?

o
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?

n' - ?
tsu petit - ?
Síl·labes compostes: •ya •yu •yo - ? ? ?•a •i •u •e •o - ? ? ? ? ?
Caracters arcaics: ? (wi), ? (we)

Per escriure caràcters hiragana i katakana, en Windows XP, per exemple, es pot instal lar el suport de teclat japonès, Tauler de control> Configuració regional i d'idioma> Pestanya idiomes> Botó detalls.

Katakana

Ø
k
s
t
n
h
m
y
r
w

g
z
d
b
p
v

a
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?
??

i
?
?
?
?
?
?
?

?
(?)

?
?
?
?
?
??

u
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?
?

e
?
?
?
?
?
?
?

?
(?)

?
?

?
?
?
??

o
?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

?
?
?
?
?
??

Símbols no alfabètics d'ús global a tots els alfabets d'avui dia
Els següents símbols no pertanyen a un alfabet en concret

Euro
$
Dòlar
¢
centaus
£
Lliura
¥
Ien

¤
Moneda internacional
©
Copyright
™ ®
Marca registrada
¶
Antígraf
§
Secció

«»

Cometes

Arrova
¯
Ratlla alta
-
Ratlla
_
Ratlla baixa

/
Barra

Antibarra
|
Canonada
{}
Claus
[]
claudàtors

<>
Menor que i Més gran que
? ?
Menor o igual que i Major o igual que
?
Diferent a
?
Equivalent
°
Grau

±
Més o menys
!
Daga
‡
Creus
?
Micra
?
Infinit

?
Nombres Naturals
?
Nombres Racionals
?
Nombres Reals
?
Pertany a
¬
Negació lògica

?
Integral
?
Aproximat
?
Sumatori
?
productori
?
Arrel

Vegeu també

Sistema d'escriptura
Llengües sinítiques
Genealogia dels sistemes d'escriptura derivats del protosinaític

Referències

«Slovak Alphabet». [Consulta: 22 juliol 2012].
«www.liarumantscha.ch». [Enllaç no actiu]
«The Czech Language on WWW». [Consulta: 22 juliol 2012].
malayalam
«jehu.leosandbox.org». [Enllaç no actiu]

Pot ser que per poder visualitzar aquests caràcters necessiti una font unicode l'alfabet amhàric, que es pot adquirir gratuïtament aWazu Fonts Gallery Japan

Enllaços externs

Diacritics Project — All you need to design a font with correct accents
Lewis and Short. Latin Dictionary on the letter G a Perseus.tufts.edu
Alfabet llatí a Orbilat.com (anglès)
Alfabet llatí a Omniglot.com (anglès)
Enllaç a un editor de devanagari
Enllaç al silabari dulkw'ahke en unicode (en anglès)
Descàrrega de font d'idiomes aborígens nord-americans